

Sygn. akt VU 136/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 maja 2013 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Beata Łapińska

Protokolant sekr. sądowy Karolina Rudecka

po rozpoznaniu w dniu 28 maja 2013 roku w Piotrkowie Trybunalskim

sprawy ze skargi Z. B.

o wznowienie postępowania w sprawie VU 1133/11

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

na skutek odwołania Z. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 12 października 2011 r. sygn. (...)

1. **zmienia zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb.**
z dnia 21 grudnia 2011r. w sprawie VU 1133/11 i poprzedzającą go decyzję organu rentowego w ten sposób, że podejmuje wypłatę emerytury Z. B. od dnia 1 października 2011 r.;
2. **przekazuje do rozpoznania organowi rentowemu zawarte w skardze żądanie wnioskodawczyni Z. B. o prawo do ustawowych odsetek od wyrównania emerytury.**

Sygn. akt VU 136/13

UZASADNIENIE

W dniu 12 lutego 2013 roku wnioskodawczyni Z. B. wniosła o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb. z dnia 21 grudnia 2011 roku w sprawie VU 1133/11 i zmianę tego wyroku oraz decyzji ZUS z dnia 12 października 2011 roku poprzez wypłatę emerytury za okres od 1 października 2011 roku wraz z należnymi odsetkami. Jako podstawę prawną wznowienia skarżąca powołała art. 401¹ k.p.c. oraz wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku w sprawie K 2/12, którym orzeczono, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.), dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 roku, w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku, bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji RP.

ZUS wnosił o oddalenie skargi o wznowienie postępowania.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

Z. B. jest uprawniona do emerytury począwszy od dnia 1 marca 2009 roku. Wcześniejszy wniosek o emeryturę z dnia 17 grudnia 2008 roku wnioskodawczyni wycofała w dniu 22 stycznia 2009 roku w związku

z czym organ rentowy umorzył postępowanie w sprawie przyznania prawa do emerytury.

(dowód: decyzja ZUS z dnia 1 marca 2009 roku k. 21, wniosek o emeryturę k. 1-5, wycofanie wniosku k 31, decyzja ZUS z dnia 26 stycznia 2009 roku k. 35 w aktach ZUS)

Decyzją z dnia 12 października 2011 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. zawiesił wnioskodawczyni prawo do emerytury od dnia 1 października 2011 roku.

(dowód: ww. decyzja k. 55 w aktach ZUS)

Wyrokiem z dnia 21 grudnia 2011 roku, wydanym w sprawie VU 1133/11 Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Tryb. oddalił odwołanie wnioskodawczyni od powyższej decyzji. Od powyższego wyroku strony nie wniosły apelacji, wyrok uprawomocnił się z dniem 28 stycznia 2012 roku.

(dowód: ww. wyrok k. 14 w aktach VU 1133/11)

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Skarga o wznowienie postępowania podlega uwzględnieniu i prowadzi do zmiany zaskarżonego wyroku oraz uwzględnienia odwołania.

Na wstępie wskazać należy, iż ustawodawca od 1 stycznia 1999 roku, zmieniał zasady realizacji prawa do emerytury, gdyż nie był do końca zdecydowany jaka powinna być treść ryzyka emerytalnego. Teoretycznie istnieją dwie możliwości ustalenia treści ryzyka emerytalnego: albo treścią ryzyka jest osiągnięcie określonego przez ustawę wieku emerytalnego, czyli zdarzenia prawnego uzasadniającego realizację prawa do emerytury, niezależnie od dalszego zatrudnienia, albo jest to prawo, do zrealizowania którego konieczne jest odejście z rynku pracy po osiągnięciu określonego wieku emerytalnego.

I tak, od 1 stycznia 1999 roku, tj. od wejścia w życie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) do 30 czerwca 2000 roku do realizacji nabytego prawa do emerytury wystarczyło osiągnięcie wieku emerytalnego. Od 1 lipca 2000 roku do 7 stycznia 2009 roku treścią ryzyka było zaprzestanie pracy, a od 8 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2010 roku ponownie do realizacji prawa wystarczyło osiągnięcie wieku emerytalnego.

Od 1 stycznia 2011 roku stan prawny uległ ponownej zmianie. Do powołanej wyżej ustawy o emeryturach i rentach został dodany - przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726) - art. 103 a, który stanowił, że prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Zgodnie z art. 28 powołanej wyżej ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku do emerytur przyznanych przed dniem wejścia w życie tej ustawy, tj. przed 1 stycznia 2011 roku przepis art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS stosuje się poczynając od 1 października 2011 roku. Organ rentowy, który wydał będącą w sporze decyzję z dnia 12 października 2011 roku o wstrzymaniu wypłaty emerytury od 1 października 2011 roku zastosował wobec skarżącej obowiązujący wówczas przepis art. 103a ustawy emerytalnej, którym był związany. Organ rentowy nie jest uprawniony do badania zgodności przepisów prawa z Konstytucją. Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 21 grudnia 2011 roku w sprawie VU 1133/11, uznał, że zaskarżona decyzja odpowiada prawu.

Po wydaniu powyższego wyroku stan prawny uległ istotnej zmianie, gdyż w wyroku z dnia 13 listopada 2012 roku w sprawie K 2/12 (Dz. U. 2012/1285) Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku

o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, poz. 1707) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227, z 2010r. Nr 40, poz. 224, Nr 134, poz. 903, Nr 205, poz. 1365, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1726, z 2011 r. Nr 75, poz. 398, Nr 149, poz. 887, Nr 168, poz. 1001, Nr 187, poz. 1112 i Nr 205, poz. 1203 oraz z 2012r. poz. 118 i 251), dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 roku, w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku, bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Z dniem 22 listopada 2012 roku, tj. z dniem publikacji tego wyroku w Dzienniku Ustaw, art. 103a w związku z art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726) w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku, bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, został wobec osób, które nabyły prawo do emerytury w reżimie prawnym nie wymagającym rozwiązania stosunku pracy uznany za niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji RP.

Wyrok ten ma zastosowanie do skarżącej, tj. wyłącza możliwość zastosowania wobec niej art. 103a ustawy emerytalnej, gdyż nabyła ona prawo do emerytury od dnia 1 marca 2009 roku. Skarżąca mieści się więc w kategorii podmiotów, które nabyły i zrealizowały prawo do emerytury po 8 stycznia 2009 roku a przed 31 grudnia 2010 roku, tj. w okresie, gdy prawo nie wymagało rozwiązania stosunku pracy do realizacji prawa do emerytury, czyli do wypłaty tego świadczenia. Nie ma zatem podstaw prawnych do zastosowania wobec skarżącej art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, jako przepisu -wobec skarżącej niezgodnego z art. 2 Konstytucji - co skutkuje koniecznością podjęcia wypłaty zawieszanej emerytury od dnia jej wstrzymania, tj. od 1 października 2011 roku.

Z tych wszystkich względów, Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 412 § 2 k.p.c. w zw. z art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. uwzględnił skargę o wznowienie postępowania i podjął wypłatę emerytury na rzecz wnioskodawczyni od dnia 1 października 2011 roku.

Zawarte w skardze żądanie zasądzenia odsetek od wypłaconego świadczenia podlegało natomiast przekazaniu do rozpoznania organowi rentowemu z mocy art. 477¹⁰ § 2 k.p.c.